

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2024
Sayı 138

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

<u>Küresel Endeksler</u>	1
<u>Küresel Piyasalar</u>	1
<u>Büyüme Oranı</u>	2
<u>Enflasyon Oranı</u>	3
<u>Faiz Oranı</u>	4
<u>Sanayi Üretim Endeksi</u>	5
<u>İmalat PMI Endeksi</u>	6
<u>İşsizlik Oranı</u>	7
<u>Dış Ticaret</u>	8
<u>Döviz Kurları</u>	9
<u>Dünya Borsaları</u>	10
<u>Teknoloji ve İnovasyon Gündemi</u>	11

TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

<u>Enflasyon - Eylül 2024</u>	12
<u>Sanayi Üretim Endeksi - Ağustos 2024</u>	13
<u>Kapasite Kullanım Oranı - Eylül 2024</u>	14
<u>Hane Halkı İşgücü Verileri - Ağustos 2024</u>	15
<u>Güven Endeksleri - Eylül 2024</u>	16
<u>Bütçe Gerçekleşmeleri - Eylül 2024</u>	16
<u>Ödemeler Dengesi - Ağustos 2024</u>	17
<u>Dış Ticaret Verileri - Ağustos 2024</u>	18
<u>Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye</u>	19
<u>Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir</u>	20

KÜRESEL ENDEKSLER

GLOBAL İMALAT PMI ENDEKSİ

Eylül 2024	48,8
Ağustos 2024	49,6

Global imalat PMI endeksi ağustosta 0,2 puan düştü.

DÜNYA TİCARET HACMİ ENDEKSİ

Temmuz 2024	103,7
Haziran 2024	104,0

Dünya Ticaret Hacmi temmuzda %0,3 geriledi.

MSCI DÜNYA ENDEKSİ

Eylül 2024	3.723
Ağustos 2024	3.661

Morgan Stanley Dünya Endeksi eylülde %1,7 yükseldi.

KÜRESEL GIDA FİYATLARI ENDEKSİ

Eylül 2024	124,4
Ağustos 2024	120,7

Küresel gıda fiyatları eylülde %3 yükseldi.

BALTİK KURU YÜK ENDEKSİ

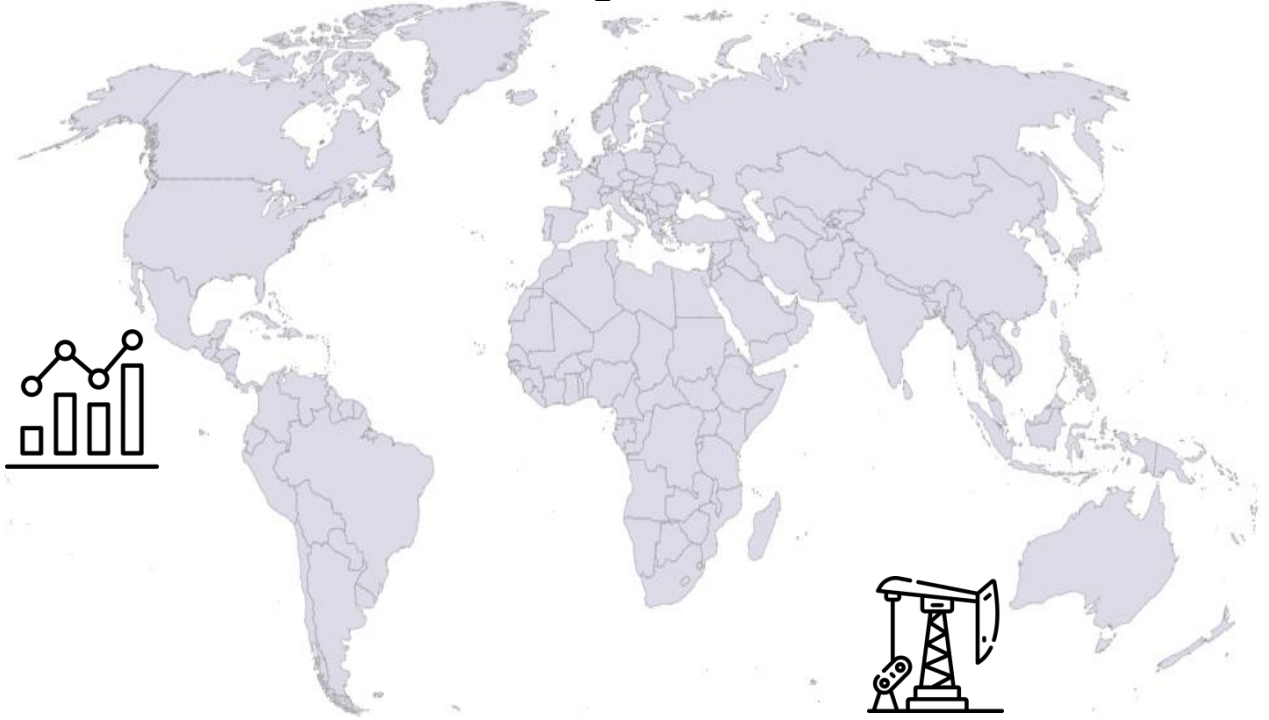
Eylül 2024	2.084
Ağustos 2024	1.814

Baltık Kuru Yük Endeksi eylülde %15 yükseldi.

MSCI GELİŞEN ÜLKELER ENDEKSİ

Eylül 2024	1.171
Ağustos 2024	1.100

Morgan Stanley Gelişen Ülkeler Endeksi ağustosta %6,5 yükseldi.

KÜRESEL PİYASALAR

HAM PETROL (\$)

Eylül 2024	71,7
Ağustos 2024	78,8

Ham petrol fiyatı eylülde %9,0 düştü.

ALTIN/ONS (\$)

Eylül 2024	2.659
Ağustos 2024	2.516

Altının ons fiyatı eylülde %5,7 yükseldi.

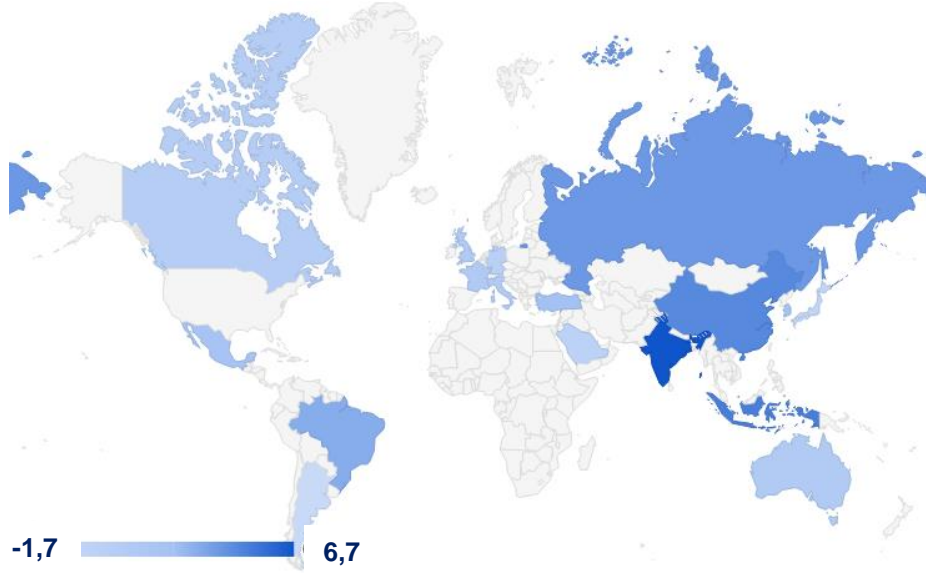
GÜMÜŞ/ONS (\$)

Eylül 2024	31,4
Ağustos 2024	29,0

Gümüşün ons fiyatı ağustosta %8,5 yükseldi.

G20 ÜLKELERİ	Güncel Büyüme (%)	Bir Önceki Büyüme (%)	Güncel Dönem
Hindistan	6,7	7,8	Haziran/2024
Endonezya	5,1	5,1	Haziran/2024
Çin	4,7	5,3	Haziran/2024
Rusya	4,1	5,4	Haziran/2024
Brezilya	3,3	2,5	Haziran/2024
ABD	3,1	2,9	Haziran/2024
Türkiye	2,5	5,3	Haziran/2024
G. Kore	2,3	3,3	Haziran/2024
Meksika	2,1	1,5	Haziran/2024
Avustralya	1,0	1,3	Haziran/2024
Fransa	1,0	1,5	Haziran/2024
İtalya	0,9	0,6	Haziran/2024
İngiltere	0,9	0,3	Haziran/2024
Euro Bölgesi	0,6	0,5	Haziran/2024
Kanada	0,5	0,4	Haziran/2024
G. Afrika	0,3	0,5	Haziran/2024
Almanya	0,0	-0,1	Haziran/2024
S. Arabistan	-0,3	-1,7	Haziran/2024
Japonya	-1,0	-0,9	Haziran/2024
Arjantin	-1,7	-5,1	Haziran/2024

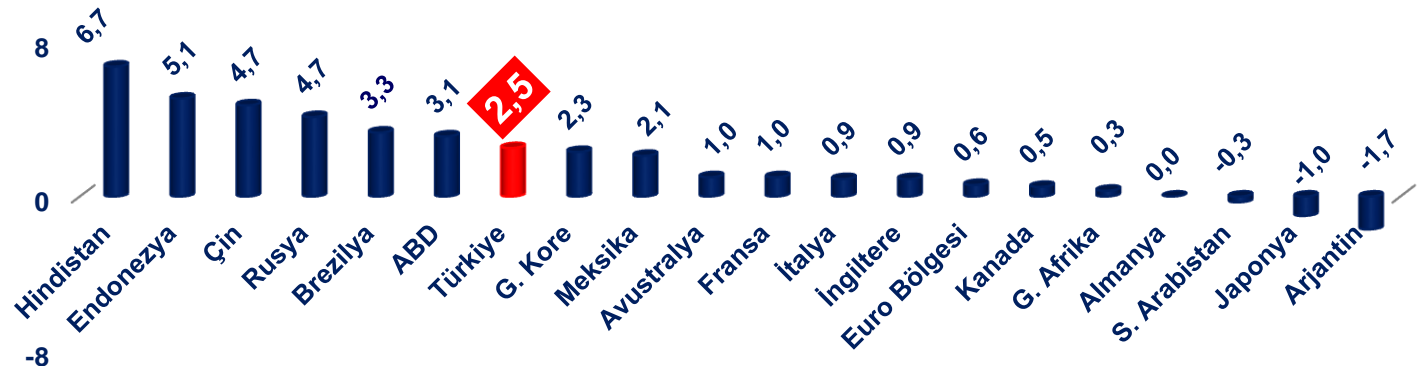

Güncel veriler itibarıyla,

En çok büyüyen 3 ülke;
Hindistan, Endonezya ve Çin

En çok daralan/az büyüyen
3 ülke; Arjantin, Japonya ve S.
Arabistan oldu.

2024 yılında küresel resesyon endişeleri azalmakla birlikte, özellikle Çin'deki düşük büyüme beklentisinin yanı sıra, yükselen jeopolitik riskler küresel büyümeyi de aşağı yönlü etkiliyor.

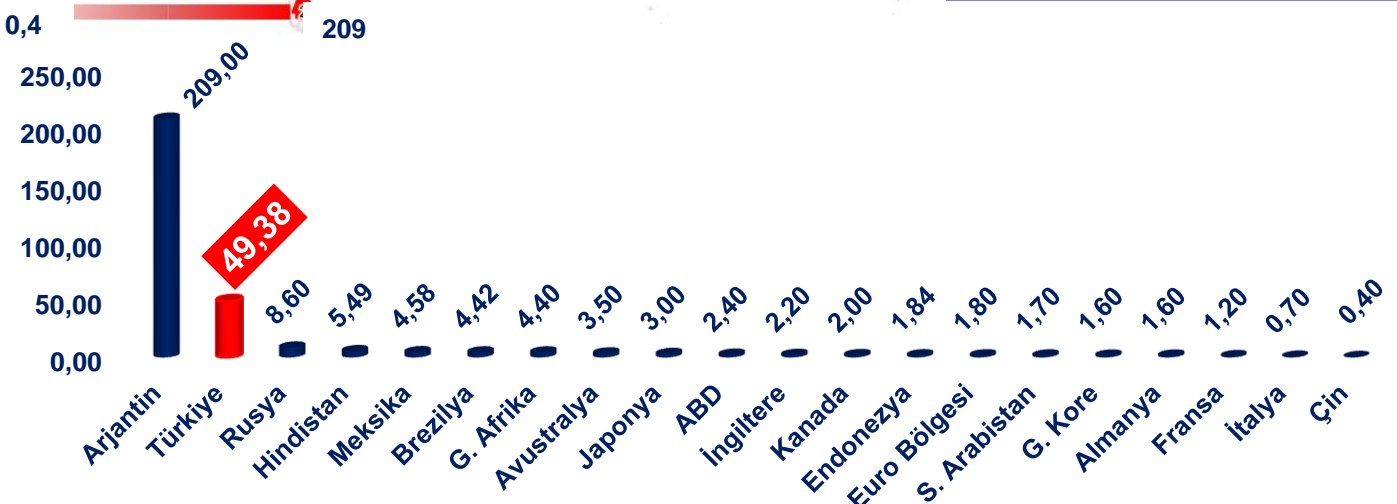
G20 ÜLKELERİ	Güncel Enflasyon (%)	Bir Önceki Ayın Enflasyonu (%)	Güncel Dönem
Arjantin	209,00	237,00	Eylül/2024
Türkiye	49,38	51,97	Eylül/2024
Rusya	8,60	9,10	Eylül/2024
Hindistan	5,49	3,65	Eylül/2024
Meksika	4,58	4,99	Eylül/2024
Brezilya	4,42	4,24	Eylül/2024
G. Afrika	4,40	4,60	Ağustos/2024
Avustralya	3,50	3,80	Temmuz/2024
Japonya	3,00	2,80	Ağustos/2024
ABD	2,40	2,50	Eylül/2024
İngiltere	2,20	2,20	Ağustos/2024
Kanada	2,00	2,50	Ağustos/2024
Endonezya	1,84	2,12	Eylül/2024
Euro Bölgesi	1,80	2,20	Eylül/2024
S. Arabistan	1,70	1,60	Eylül/2024
G. Kore	1,60	2,00	Eylül/2024
Almanya	1,60	1,90	Eylül/2024
Fransa	1,20	1,80	Eylül/2024
İtalya	0,70	1,10	Eylül/2024
Çin	0,40	0,60	Eylül/2024

Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek enflasyon oranına sahip 3 ülke; Arjantin, Türkiye, Rusya

En düşük enflasyon oranına sahip 3 ülke; Çin, İtalya, Fransa oldu.

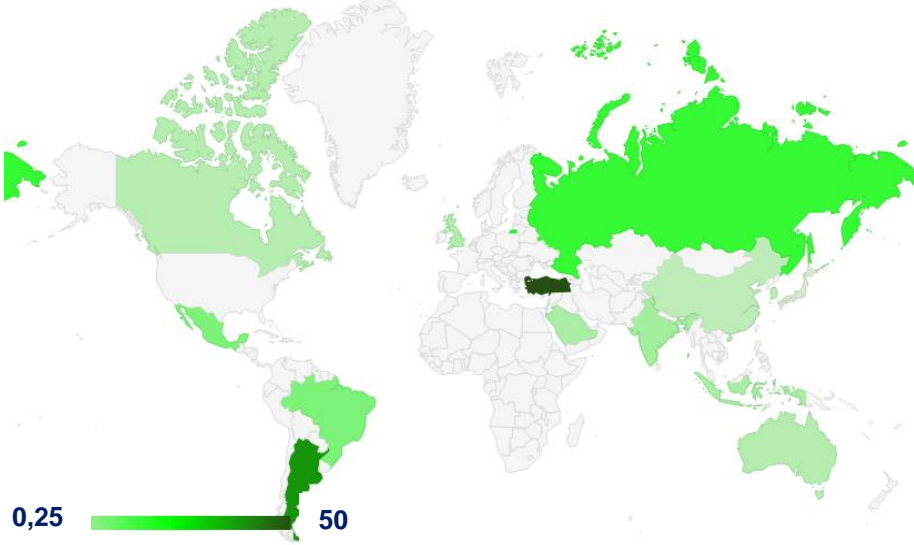

POLİTİKA FAİZ ORANI (%)

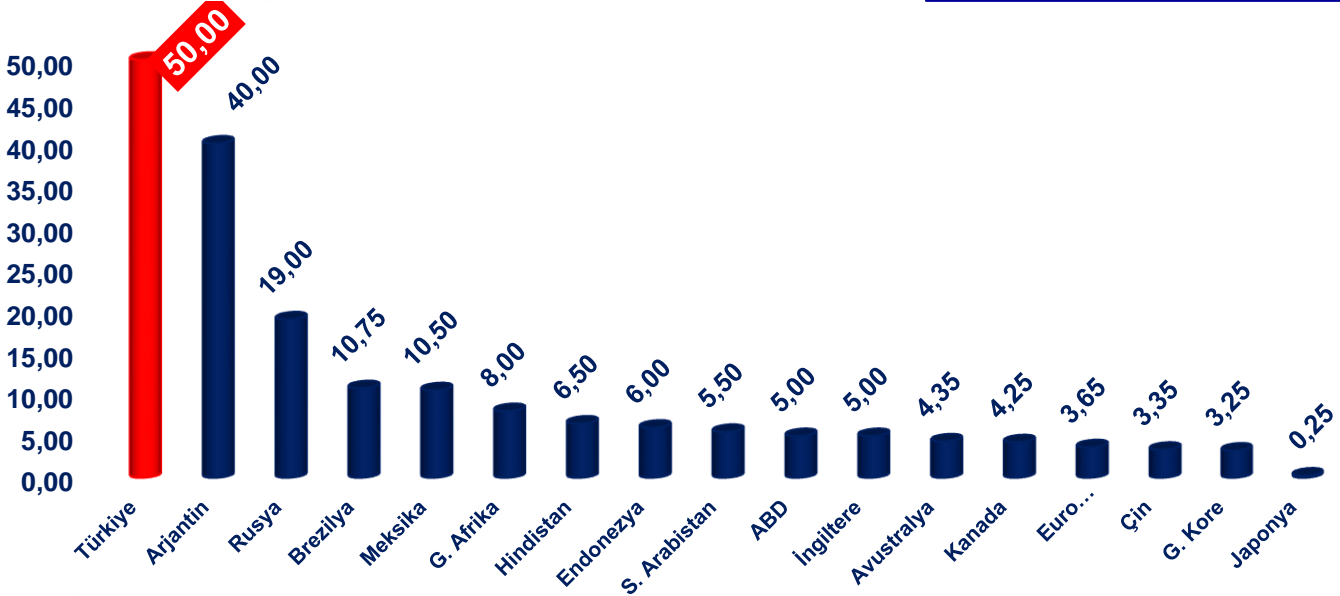
EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

G20 ÜLKELERİ	Güncel Faiz (%)	Bir Önceki Faiz (%)	Güncel Dönem	Durum
Türkiye	50,00	50,00	Ekim/2024	Sabit
Arjantin	40,00	40,00	Ağustos/2024	Sabit
Rusya	19,00	18,00	Eylül/2024	100 baz puan artırım
Brezilya	10,75	10,50	Eylül/2024	25 baz puan artırım
Meksika	10,50	10,75	Eylül/2024	25 baz puan indirim
G. Afrika	8,00	8,25	Eylül/2024	25 baz puan indirim
Hindistan	6,50	6,50	Ekim/2024	Sabit
Endonezya	6,00	6,25	Eylül/2024	25 baz puan indirim
S. Arabistan	5,50	6,00	Eylül/2024	50 baz puan indirim
ABD	5,00	5,50	Eylül/2024	50 baz puan indirim
İngiltere	5,00	5,00	Eylül/2024	Sabit
Avustralya	4,35	4,35	Eylül/2024	Sabit
Kanada	4,25	4,50	Eylül/2024	25 baz puan indirim
Euro Bölgesi	3,65	4,25	Eylül/2024	60 baz puan indirim
Çin	3,35	3,35	Eylül/2024	Sabit
G. Kore	3,25	3,50	Ekim/2024	25 baz puan indirim
Japonya	0,25	0,25	Eylül/2024	Sabit

Güncel veriler itibarıyla,

- 7 Merkez Bankası faizi sabit bıraktı.**
- 8 Merkez Bankası faiz indirdi.**
- 2 Merkez Bankası faiz artırdı.**

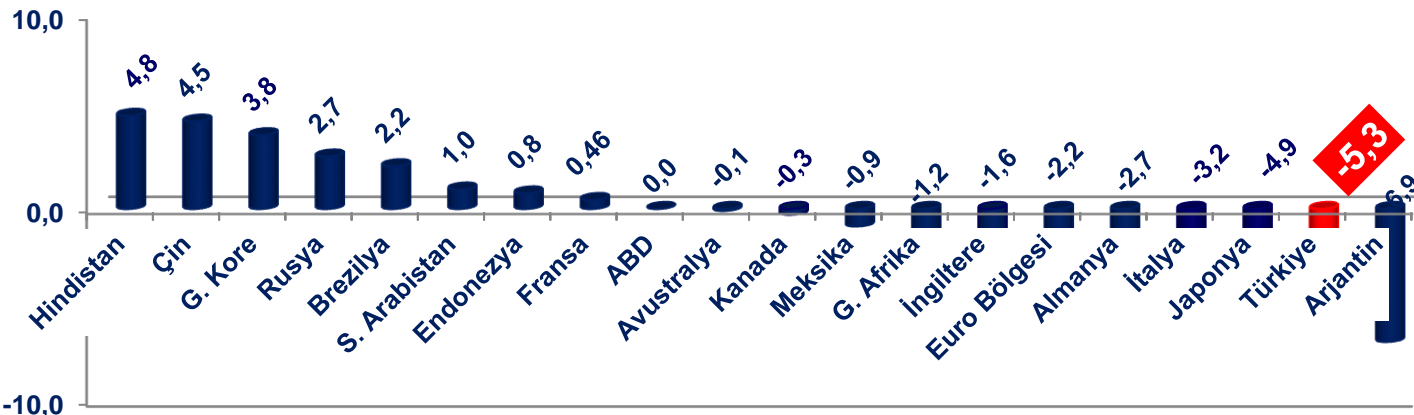
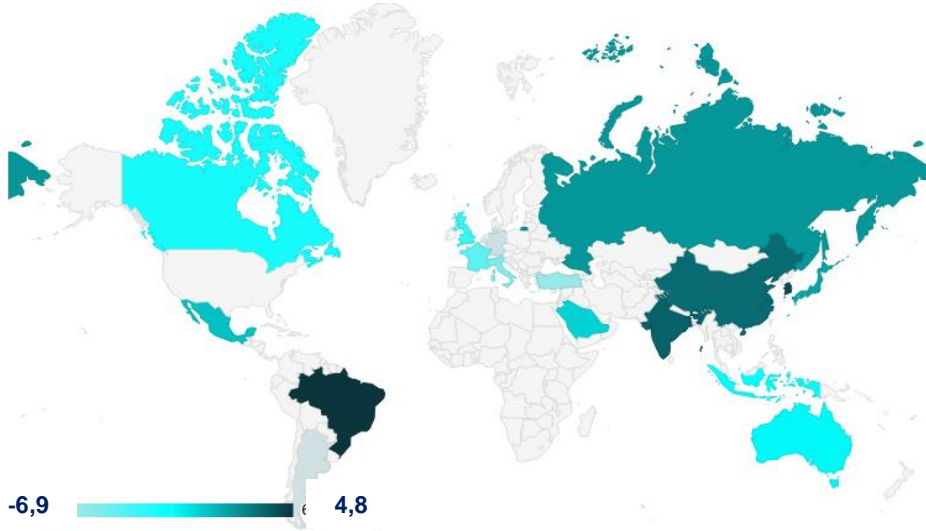
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

G20 ÜLKELERİ	Güncel San. Ürt. (%)	Bir Önceki Ayın San. Ürt. (%)	Güncel Dönem
Hindistan	4,8	4,2	Temmuz/2024
Çin	4,5	5,1	Ağustos/2024
G. Kore	3,8	5,2	Ağustos/2024
Rusya	2,7	3,3	Ağustos/2024
Brezilya	2,2	3,1	Ağustos/2024
S. Arabistan	1,0	0,8	Ağustos/2024
Endonezya	0,8	-0,9	Ağustos/2024
Fransa	0,5	-1,2	Ağustos/2024
ABD	0,0	-0,7	Ağustos/2024
Avustralya	-0,1	0,6	Haziran/2024
Kanada	-0,3	0,1	Haziran/2024
Meksika	-0,9	2,2	Ağustos/2024
G. Afrika	-1,2	1,6	Ağustos/2024
İngiltere	-1,6	-2,2	Temmuz/2024
Euro Bölgesi	-2,2	-4,1	Temmuz/2024
Almanya	-2,7	-5,6	Ağustos/2024
İtalya	-3,2	-3,3	Ağustos/2024
Japonya	-4,9	2,9	Ağustos/2024
Türkiye	-5,3	-4,0	Ağustos/2024
Arjantin	-6,9	-5,4	Ağustos/2024

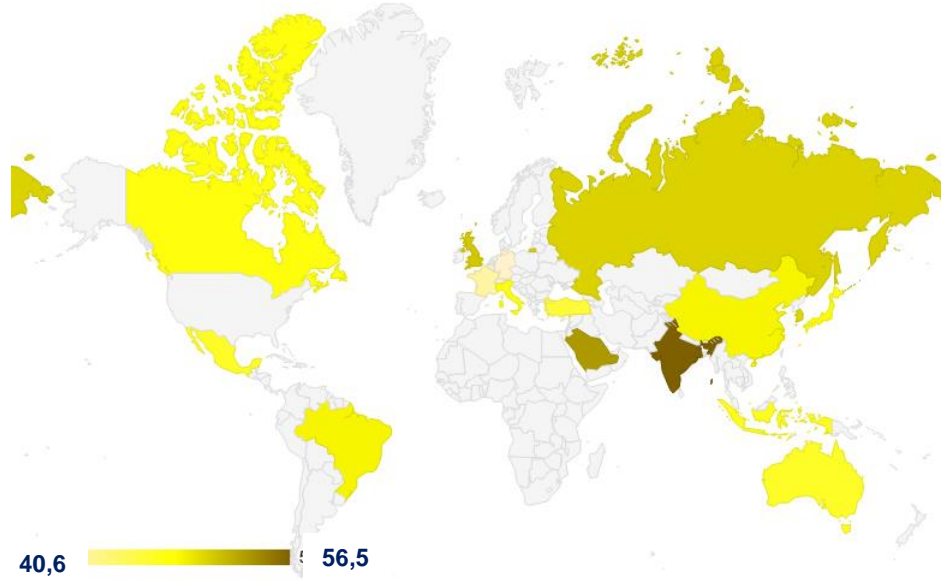
İMALAT PMI ENDEKSİ

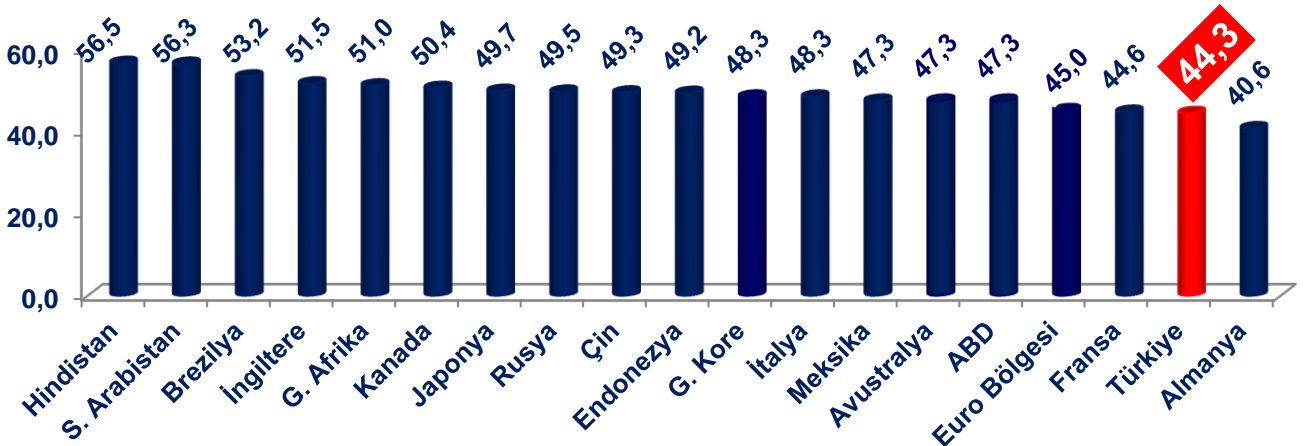
EĞE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
ADAPLATION CHAMBER OF INDUSTRY

G20 ÜLKELERİ	Güncel İmalat PMI Endeksi (Eylül 2024)	Bir Önceki PMI Endeksi (Ağustos 2024)	Değişim
Hindistan	56,5	57,5	-1,0 puan azalış
S. Arabistan	56,3	54,8	1,5 puan artış
Brezilya	53,2	50,4	2,8 puan artış
İngiltere	51,5	52,5	-1,0 puan azalış
G. Afrika	51,0	50,5	0,5 puan artış
Kanada	50,4	49,5	0,9 puan artış
Japonya	49,7	49,8	-0,1 puan azalış
Rusya	49,5	52,1	-2,6 puan azalış
Çin	49,3	50,4	-1,1 puan azalış
Endonezya	49,2	48,9	0,3 puan artış
G. Kore	48,3	51,9	-3,6 puan azalış
İtalya	48,3	49,4	-1,1 puan azalış
Meksika	47,3	48,5	-1,2 puan azalış
Avustralya	47,3	48,5	-1,2 puan azalış
ABD	47,3	47,9	-0,6 puan azalış
Euro Bölgesi	45,0	45,8	-0,8 puan azalış
Fransa	44,6	43,9	0,7 puan artış
Türkiye	44,3	47,8	-3,5 puan azalış
Almanya	40,6	42,4	-1,8 puan azalış

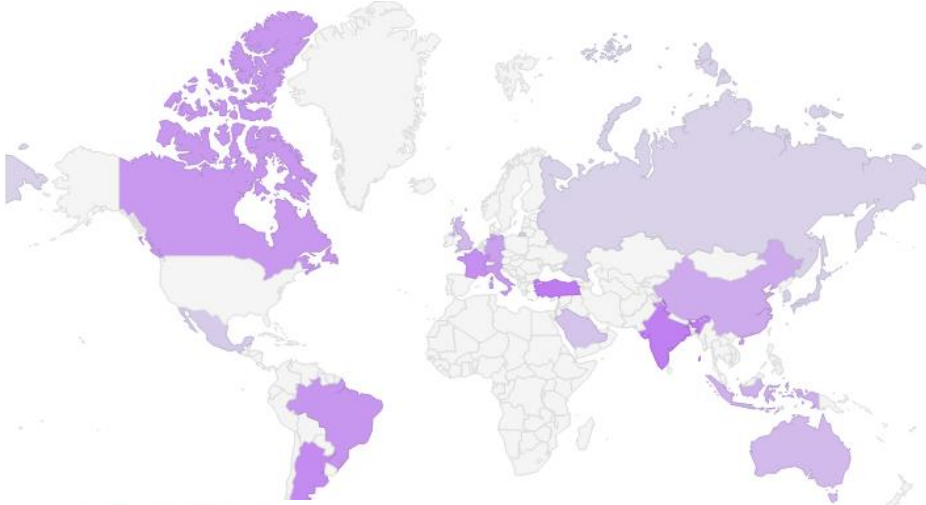

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; Hindistan, S.Arabistan, Brezilya
En düşük imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; Almanya, Türkiye, Fransa oldu.

G20 ÜLKELERİ	Güncel İşsizlik (%)	Bir Önceki İşsizlik (%)	Güncel Dönem
G. Afrika	33,5	32,9	Haziran/2024
Türkiye	8,5	8,8	Ağustos/2024
Hindistan	7,8	8,5	Eylül/2024
Arjantin	7,6	7,7	Haziran/2024
Fransa	7,3	7,5	Haziran/2024
Brezilya	6,6	6,8	Ağustos/2024
Kanada	6,5	6,6	Eylül/2024
Euro Bölgesi	6,4	6,4	Ağustos/2024
İtalya	6,2	6,4	Ağustos/2024
Almanya	6,0	6,0	Eylül/2024
Çin	5,3	5,2	Ağustos/2024
Endonezya	4,8	5,3	Mart/2024
Avustralya	4,2	4,2	Ağustos/2024
ABD	4,1	4,2	Eylül/2024
İngiltere	4,0	4,1	Ağustos/2024
S. Arabistan	3,3	3,5	Haziran/2024
Meksika	3,0	2,9	Ağustos/2024
Japonya	2,5	2,7	Ağustos/2024
G. Kore	2,4	2,5	Ağustos/2024
Rusya	2,4	2,4	Ağustos/2024

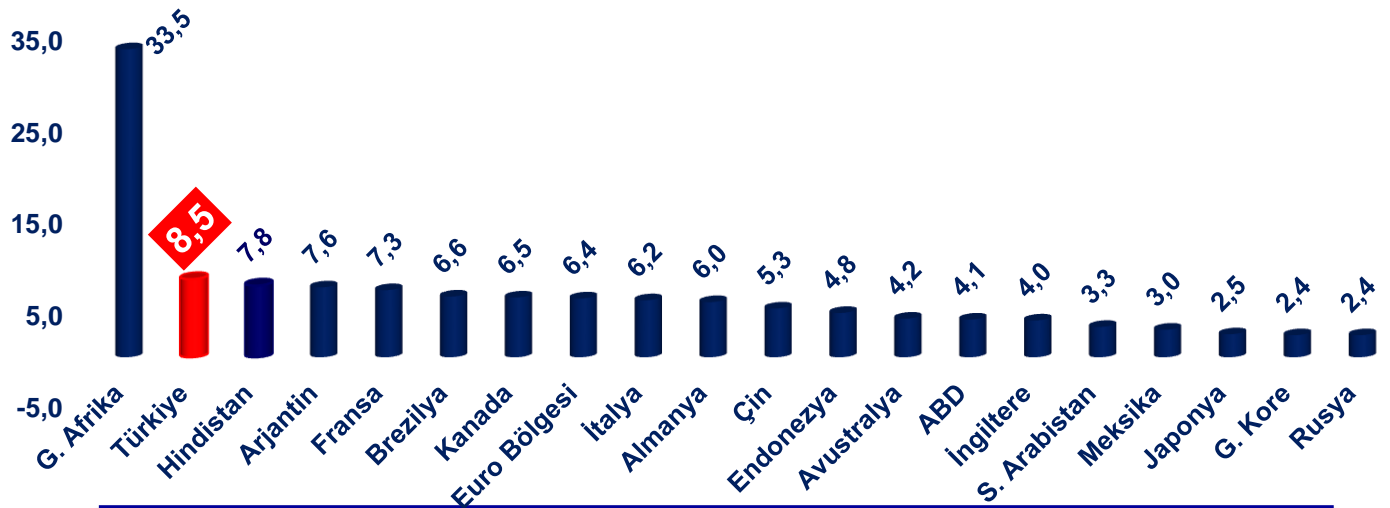

Güncel veriler itibarıyla,

En yüksek işsizlik oranına sahip 3 ülke; G. Afrika, Türkiye, Hindistan

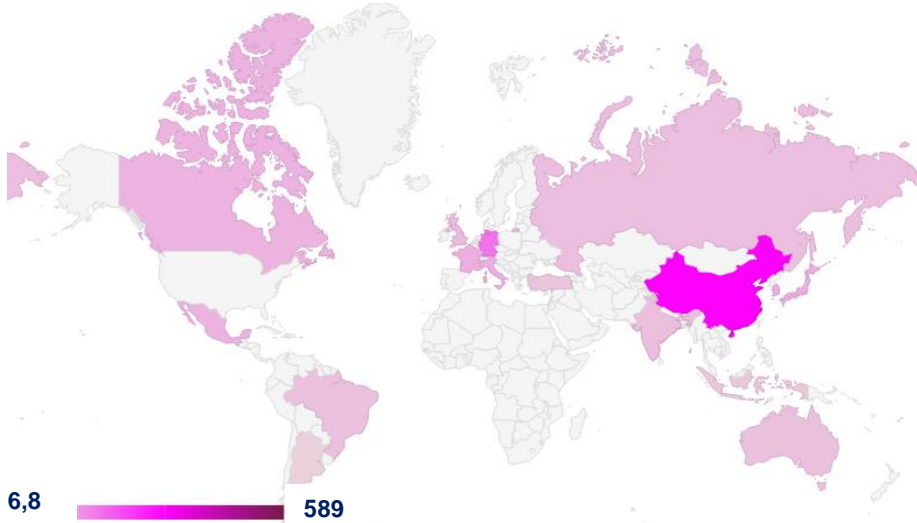
En düşük işsizlik oranına sahip 3 ülke; Rusya, G. Kore, Japonya oldu.

2,4 33,5

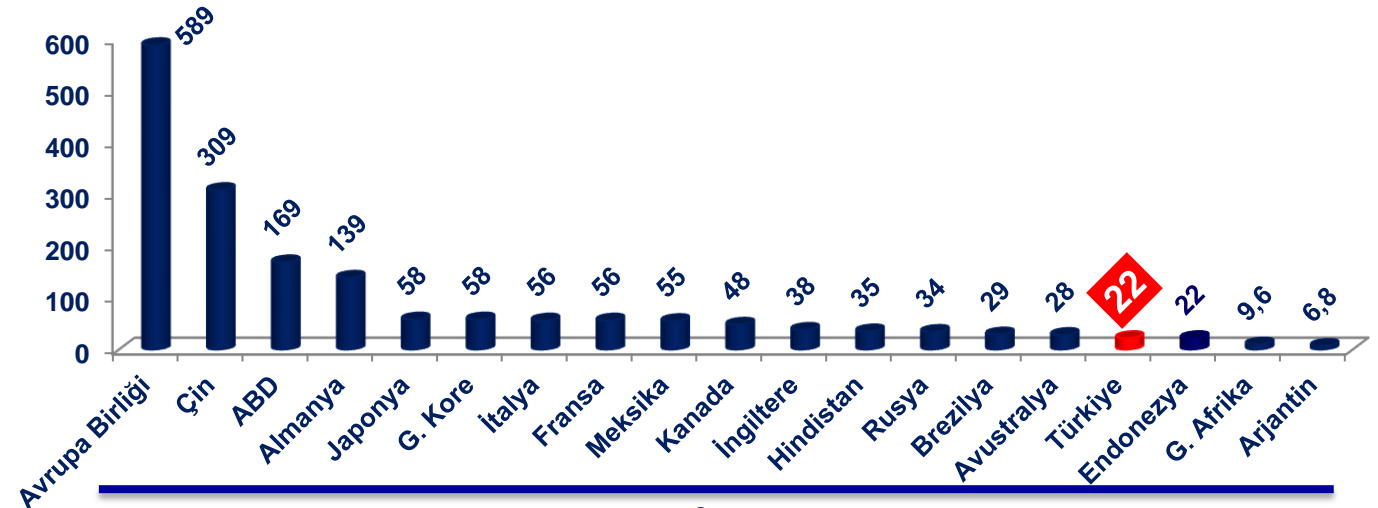

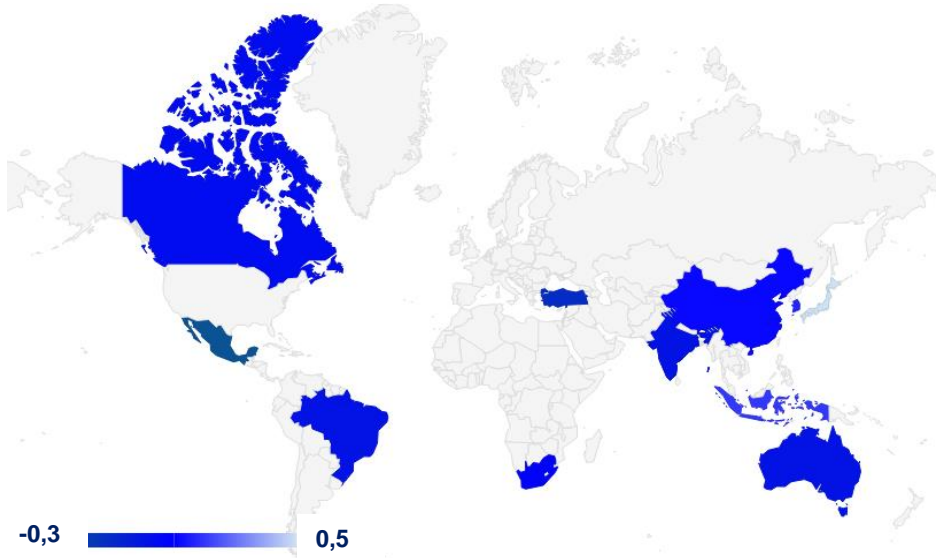
G20 ÜLKELERİ	Güncel Dönem İhracatı (Milyar \$)	Bir Önceki İhracat (Milyar \$)	Güncel Dönem
Avrupa Birliği	589	598	Haziran/2024
Çin	309	301	Ağustos/2024
ABD	169	174	Temmuz/2024
Almanya	139	140	Haziran/2024
Japonya	58	61	Ağustos/2024
G. Kore	58	57	Ağustos/2024
İtalya	56	61	Haziran/2024
Fransa	56	52	Haziran/2024
Meksika	55	49	Temmuz/2024
Kanada	48	49	Temmuz/2024
İngiltere	38	39	Temmuz/2024
Hindistan	35	34	Ağustos/2024
Rusya	34	35	Temmuz/2024
Brezilya	29	31	Ağustos/2024
Avustralya	28	30	Temmuz/2024
Türkiye	22	23	Ağustos/2024
Endonezya	22	21	Temmuz/2024
G. Afrika	9,6	9,3	Temmuz/2024
Arjantin	6,8	7,2	Ağustos/2024
DÜNYA	6.066	5.915	2024/II

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek ihracat gerçekleřtirenler; Çin, ABD ve Almanya oldu.

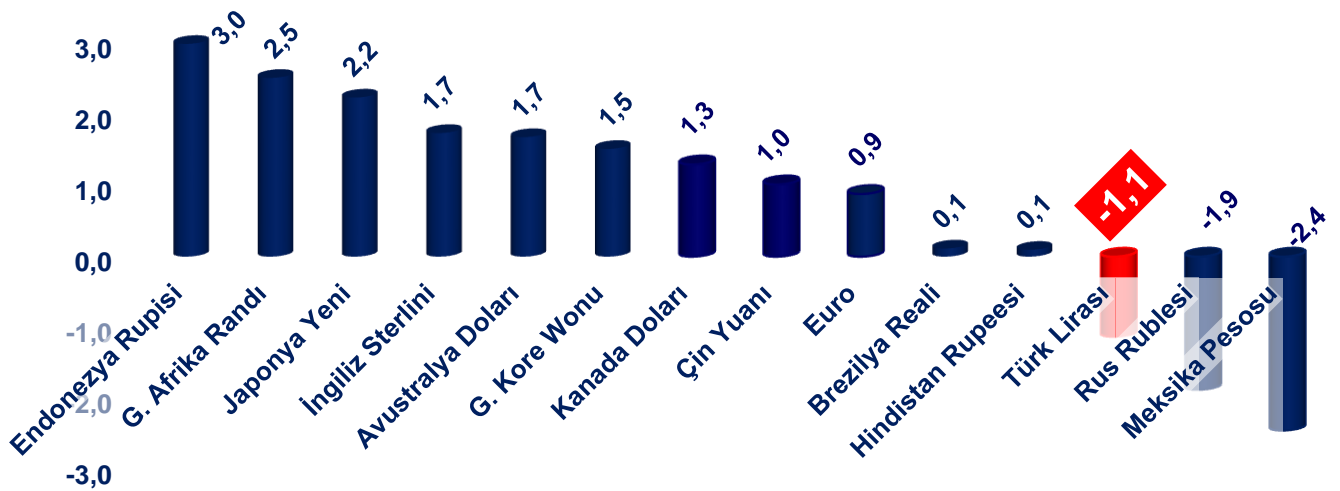

G20 ÜLKELERİ	Para Birimi Değeri/Dolar (Ağustos 2024)	Para Birimi Değeri/Dolar (Eylül 2024)	Değişim (%)
Endonezya Rupisi	15.789,69	15.333,76	3,0
G. Afrika Randı	18,05	17,61	2,5
Japonya Yeni	146,33	143,15	2,2
İngiliz Sterlini	0,77	0,76	1,7
Avustralya Doları	1,50	1,48	1,7
G. Kore Wonu	1.350,86	1.330,81	1,5
Kanada Doları	1,37	1,35	1,3
Çin Yuanı	7,15	7,08	1,0
Euro	0,91	0,90	0,9
Brezilya Reali	5,56	5,55	0,1
Hindistan Rupeesı	83,88	83,80	0,1
Türk Lirası	33,68	34,06	-1,1
Rus Rublesi	89,49	91,19	-1,9
Meksika Pesosu	19,12	19,60	-2,4

Güncel veriler itibarıyla,

Dolar karşısında en çok değer kazanan 3 para birimi;
Endonezya Rupisi, G. Afrika Randı, Japon Yeni,
En çok değer kaybeden 3 para birimi;
Meksika Pesosu, Rus Rublesi,
Türk Lirası oldu.

EYLÜL 2024 PERFORMANSI

KUZEY AMERİKA

ABD Dow Jones: %1,9
ABD S&P 500: %2,0
Kanada S&P/TSX: %2,8

EURO BÖLGESİ

Almanya DAX: %2,2
Fransa CAC40: %0,1
İtalya IT40: %-1,0

ASYA

Çin Shanghai: %17,4
Japonya Nikkei225: %-1,9
G. Kore Kospi50: %1,6
Hindistan Nifty50: %2,3
Endonezya JKSE: %5,7
Rusya RTSI: %-1,9
S. Arabistan TASI: %0,7

İNGİLTERE

Londra FTSE100: %-1,7

TÜRKİYE

BİST 100: %-1,7

AFRİKA

G. Afrika JSE40: %2,9

AVUSTRALYA

Avustralya ASPX200: %2,2

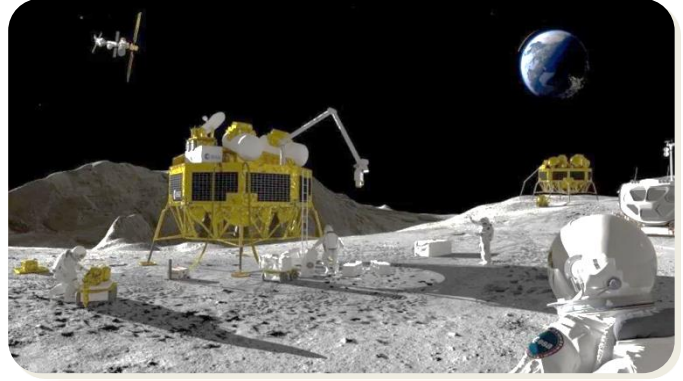
LATİN AMERİKA

Brezilya IBX50: %-3,3
Arjantin S&P Merval: %-1,2
Meksika FTSE: %-0,9

-15 15,9

Google, yapay zeka teknolojilerini desteklemek için yeni elektrik kaynaklarına ihtiyaç olduğu gerekçesiyle, nükleer enerjiyle temiz enerji üreten Kairos Power ile anlaşma imzaladı. Anlaşmayla Google Kairos Power'ın reaktörlerinden enerji temin edecek. Böylece, hem Google'a hem de ABD elektrik şebekelerine 500 megavata kadar karbonsuz enerji sağlanacak.

Avrupa Uzay Ajansı (ESA), önümüzdeki 20 yıl içerisinde uzay ajansları ve özel şirketler tarafından planlanan 400'den fazla Ay görevine hizmet sağlamak için Moonlight Ay İletişim ve Navigasyon Hizmetleri (LCNS) programını resmen başlattı. Bu program sayesinde Dünya ile Ay arasındaki yaklaşık 400.000 kilometre boyunca yüksek hızlı iletişim ve veri aktarımının kolaylaşacağı belirtildi. LCNS, önümüzdeki 20 yıllık süreçteki 400'den fazla Ay görevine hizmet sağlamak gibi önemli bir görev üstlenmiş oldu.

Alman Nörobilimciler, beyin-bilgisayar arayüzleriyle protez ellerin düşünce gücüyle hareket ettirilmesini sağlamak için yeni yöntem geliştirdi. Gerçekleştirilen deneylerde ellerin fiziksel olarak kullanılmadan, sadece beyin sinyalleriyle hareket ettirilmesi başarılıydı. Bilim insanları bu buluşun özellikle felçli hastalar için büyük önem taşıdığını belirtti. Araştırmacılar, bu deneyde beyin el pozisyonlarını kontrol eden sinyallerin, el hareketlerinin hızını kontrol eden sinyallerden daha önemli olduğunu da keşfetti.

İnsanlar tarafından en fazla kullanılan 10 üretken yapay zeka aracı açıklandı. Listede ilk 10 sırada yer alan yapay zeka araçlarının 9'unun merkezi ABD'de bulunurken, sadece birinin merkezi Avustralya'da yer alıyor. OpenAI şirketinin sahibi olduğu ChatGPT aldığı 2,3 milyar web sitesi ziyareti ile açık ara zirvede bulunuyor. 2. sırada 133 milyon web sitesi ziyareti alan Google'ın üretken yapay zekası Gemini bulunuyor. 3. sırada ise 43 milyon ziyaret alan POE yer aldı.

ENFLASYON (EYLÜL 2024)

TÜFE
Yİ-ÜFE

Yıllık
%49,38
%33,09

Aylık
%2,97
%1,37

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; su temininde %48,70, madencilik ve taş ocakçılığında %43,59, imalatta %33,77 ve elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %17,01 artış olarak kaydedildi.

2024 Eylül ayında**TÜFE'de ana harcama gruplarına göre;****YILLIK EN DÜŞÜK ARTIŞ**

Ulaştırma	%26,60
Giyim ve ayakkabı	%30,70
Haberleşme	%36,64
Ev eşyası	%40,29

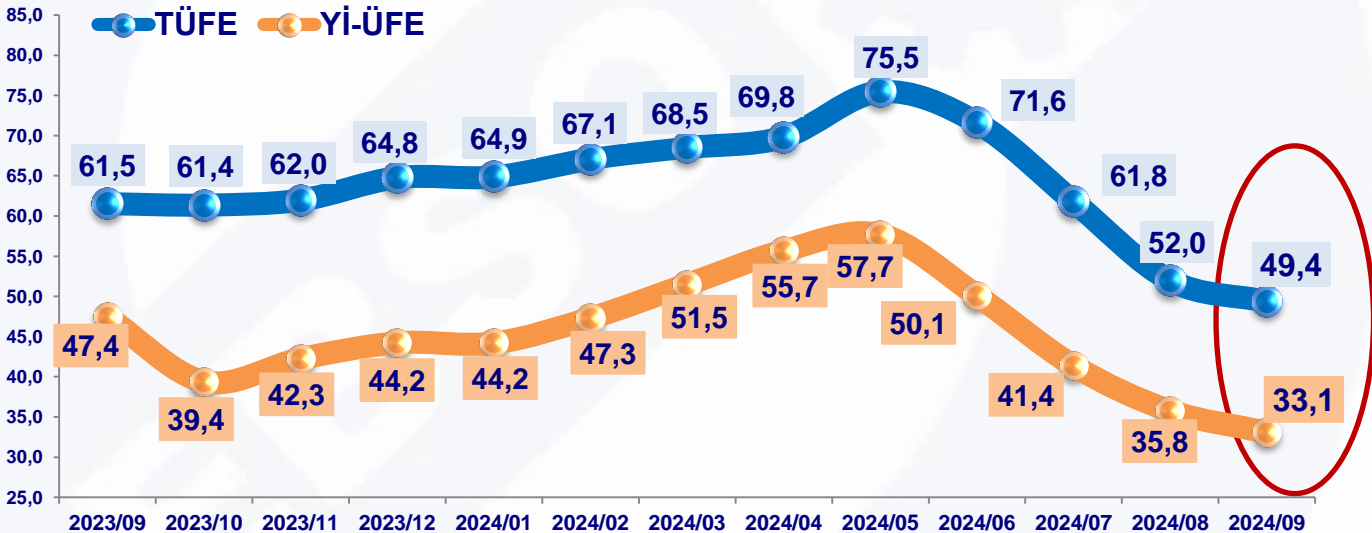
YILLIK EN YÜKSEK ARTIŞ

Konut	%97,87
Eğitim	%93,59
Lokanta ve oteller	%65,41
Alkollü içecekler ve tütün	%52,35

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç

TÜFE

Yıllık %48,23
Aylık %3,22
arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

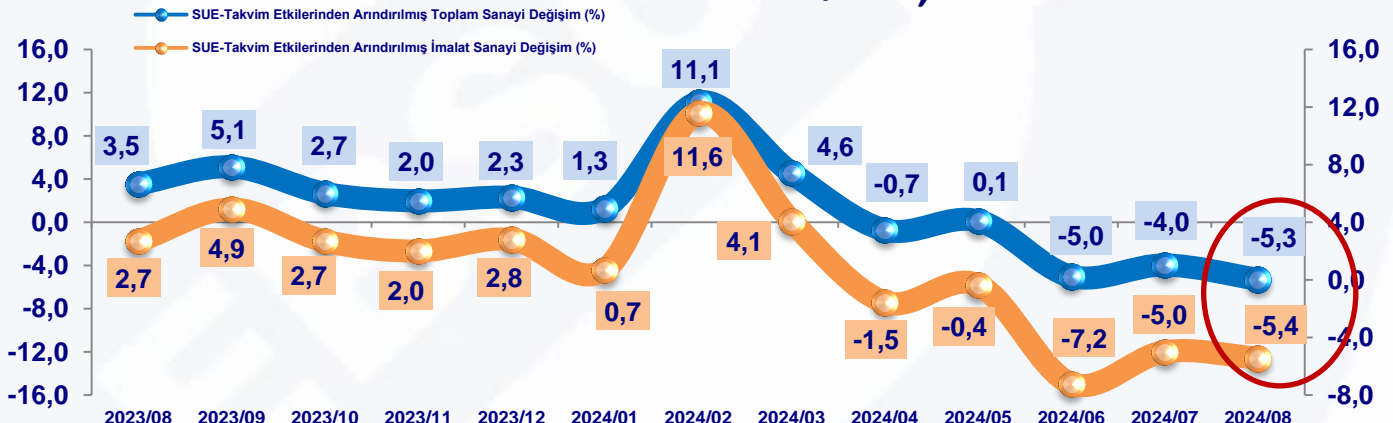
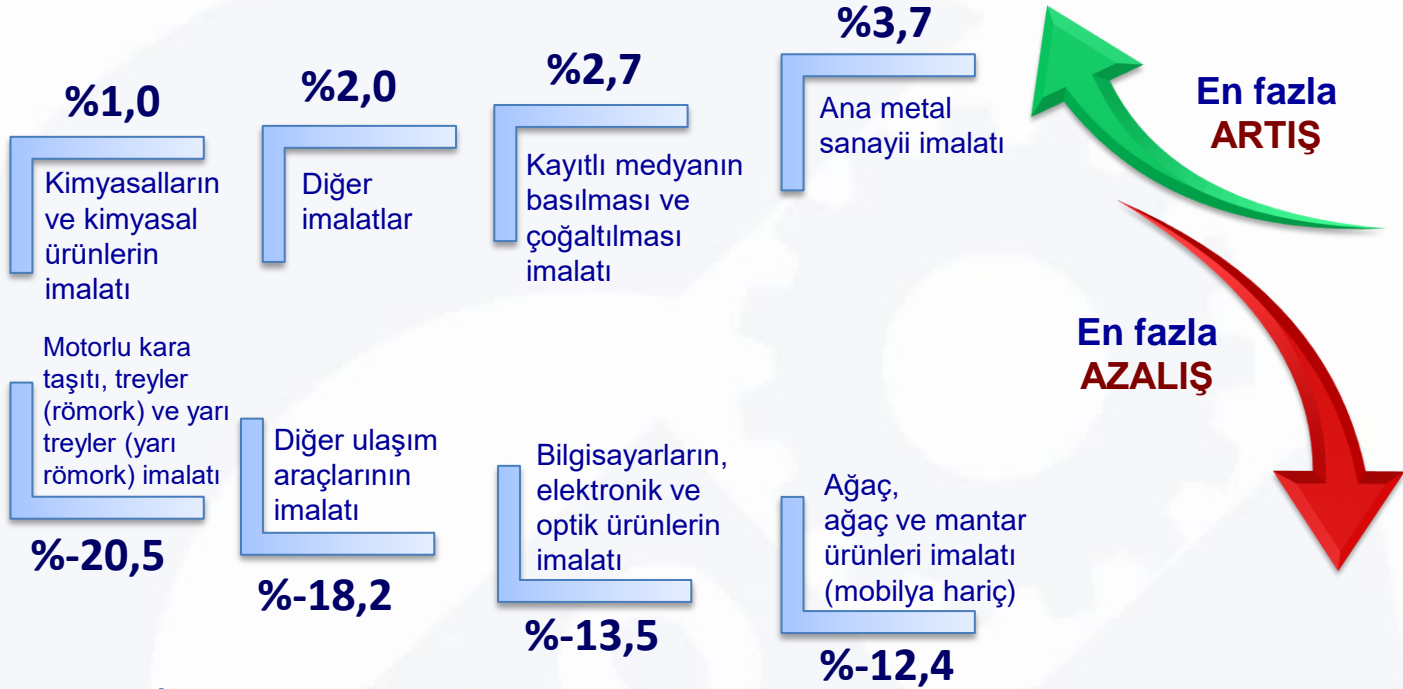

Sanayi üretim endeksi; 2024 yılı Ağustos ayında yıllık bazda %5,3, aylık bazda ise %1,6 azaldı.

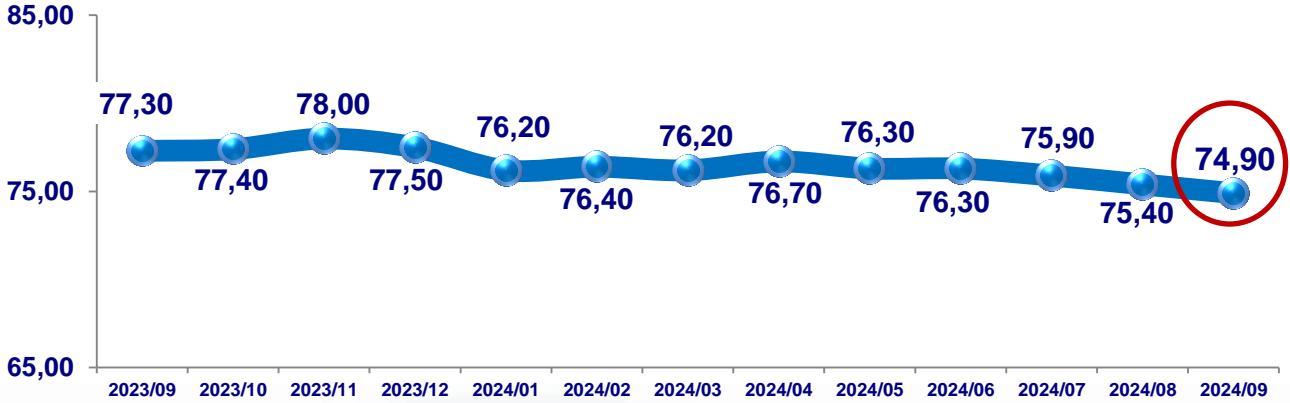
	Madencilik ve taşocakçılığı sektörü	İmalat sanayi	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
Yıllık	↓ %5,4	↓ %5,4	↑ %1,6
Aylık	↓ %4,4	↓ %1,3	↓ %3,2

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre, ana sanayi gruplarından 2024 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre; enerjide %3,9, sermaye malında %1,6, dayanıklı tüketim malında %1,6, ara malında %1,3 ve dayanıksız tüketim malında %1,1 azalış kaydedildi.

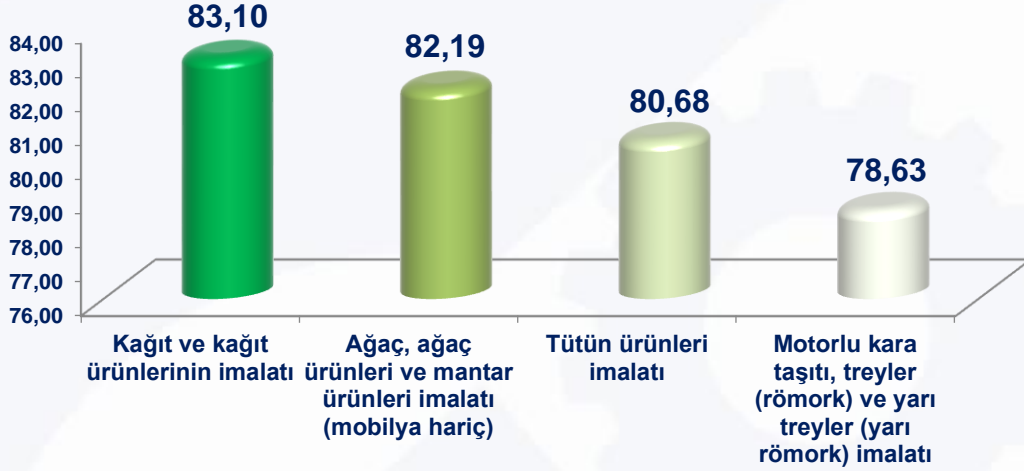
İmalat Sanayinin Alt Sektörlerinde Değişim Oranları

Kapasite Kullanımı; 2024 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 0,5 puan azalarak %74,90 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

İşsizlik Oranı

%8,5

İşsiz sayısı

89 bin kişi azalarak

3 Milyon 55 Bin kişi

İstihdam Oranı

%49,7

İstihdam edilenlerin sayısı

78 bin kişi artarak

32 Milyon 766 Bin kişi

İşgücü 2024 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre 10 bin kişi azalarak 35 milyon 831 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,1 puan azalarak %54,3 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %72,1 iken kadınlarda %36,8 oldu.

2024 yılında Ağustos ayında İşsizlik oranı, erkeklerde %7,0 iken kadınlarda %11,4 kaydedildi. .

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri Ağustos

	Toplam	
	2023	2024
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Milyon kişi)	65,5	66,0
İşgücü (Milyon kişi)	34,9	35,8
İstihdam (Milyon kişi)	31,7	32,8
İşsiz (Milyon kişi)	3,2	3,1
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,6	30,1
İşgücüne katılma oranı (%)	53,3	54,3
İstihdam oranı (%)	48,4	49,7
İşsizlik oranı (%)	9,2	8,5
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	16,7	16,5

*Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

GENÇ NÜFUSTA;
2024 yılı Ağustos ayında;
İşsizlik Oranı %16,5
İstihdam Oranı %39,9
arttı.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşıda olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2024 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre 0,1 saat artarak 42,7 saat olarak gerçekleşti.

	2023	2024
	Ağustos	
Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı (1)	%15,2	%18,2
İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı (2)	%17,5	%18,7
Atıl işgücü oranı (3)	%23,0	%27,2

TAMAMLAYICI
İŞGÜCÜ
GÖSTERGELERİ

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

(Eylül 2024)

(BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE)

REEL
KESİM
GÜVEN
ENDEKSİ0,3 puanlık
sınırlı bir artışla
98,8 seviyesinde
gerçekleştiTÜKETİCİ
GÜVEN
ENDEKSİ1,9 puan artarak
78,2 seviyesinde
yukarı yönlü
seyrini korudu.EKONOMİK
GÜVEN
ENDEKSİ1,9 puan artarak
95,0 seviyesinde
gerçekleşti

Güven endeksleri 2024 yılı Eylül ayında da iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kaldı.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2023			
Eylül	104,4	71,5	95,5
2023 Yıllık	104,4	79,4	98,5
2024			
Temmuz	100,3	75,9	94,4
Ağustos	98,5	76,4	93,1
Eylül	98,8	78,2	95,0

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2023 yılı Eylül ayında 129 milyar 218 milyon TL açık vermiş iken 2024 yılı Eylül ayında 100 milyar 464 milyon TL açık verdi.

Eylül 2024

Bütçe Gelirleri ↑ Bütçe Giderleri

%88,5

832 MİLYAR TL

%63,4

932 MİLYAR TL

2024 yılı Eylül ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %89,6 oranında artarak 732 milyar 244 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç giderler %56,8 oranında artarak 783 milyar 390 milyon TL seviyesine ulaştı.

Ayrıca, 2023 yılı Eylül ayında 58 milyar 454 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2024 yılı Eylül ayında 48 milyar 213 milyon TL faiz dışı fazla verildi.

Milyon TL	Eylül 2024	Ocak-Eylül 2024	2024/2023 Değişim Oranı (%) (Ocak-Eylül)
Bütçe Gelirleri	831.603	6.084.619	76,9
Bütçe Giderleri	932.068	7.158.637	81,1
Bütçe Dengesi	-100.464	-1.074.018	109,5

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Cari işlemler hesabı; 2024 yılı Ağustos ayında piyasa beklentileri doğrultusunda gerçekleşerek yıllık bazda 4,3 milyar dolar fazla verdi. Cari açığı dış ticaret açığındaki daralma ve yüksek seyreden seyahat gelirleri destekledi. 12 aylık kümülatifte ise, cari açık 11,3 milyar dolar ile yaklaşık son iki buçuk yılın en düşük seviyesinde gerçekleşti.

Milyon Dolar	Ağustos		Ocak-Ağustos		12 Aylık Kümülatif
	2023	2024	2023	2024	2024
CARI İŞLEMLER HESABI	489	4.324	-38.925	-9.665	-11.250
SERMAYE HESABI	-34	-15	-144	-120	-181
FİNANS HESABI	3.427	645	-44.842	-21.552	-31.169
Doğrudan Yatırımlar (net)	-123	62	-2.869	-2.617	-4.436
Portföy Yatırımlar (net)	-880	881	-927	-15.010	-22.222
Diğer Yatırımlar (net)	-704	2.212	-22.425	-506	-17.686
Rezerv Varlıklar (net)	5.134	-2.510	-18.621	-3.419	13.175
Net Hata ve Noksan	2.972	-3.664	-5.773	-11.767	-19.738

2024 yılı Ağustos ayında, net doğrudan yatırımlarda 62 milyon dolar ile son altı aydan sonra ilk kez sermaye çıkışı gerçekleşirken, 2024 yılı Ocak-Ağustos döneminde 2,6 milyar dolar sermaye girişi kaydedildi. Portföy yatırımları 881 milyon dolar 2023 yılı Mayıs ayından bu yana en yüksek sermaye çıkışı yaşanırken, yılın ilk 8 ayında 15,0 milyar dolara ulaştı. Diğer yatırımlarda 2,2 milyar dolarlık sert bir sermaye çıkışı gözlenirken, 2024 yılı Ocak-Ağustos döneminde ise, 506 milyon dolar ile çok sınırlı bir sermaye girişi kaydedildi.

Rezerv varlıklar; 2024 yılının Ağustos ayında 2,5 milyar dolar azalırken, 2024 yılı Ocak-Ağustos döneminde 3,4 milyar dolara geriledi. Ağustos ayında net hata ve noksan kaleminde 3,7 milyar dolarlık, yılın ilk 8 aylık döneminde 11,8 milyar dolarlık sermaye çıkışı gözlemlendi.

Önümüzdeki günlerde dış ticaret açığının seyri, enerji fiyatlarındaki gerileme ve altın ithalatındaki azalış, yurt dışı taleplerindeki iyileşmeler, süregelen sıkı para ve maliye politikaları uygulamaları ve iç talepteki yavaşlama cari açık üzerinde belirleyici olacaktır.

Doğrudan yatırımlar

Sermaye çıkışı

Diğer yatırımlar

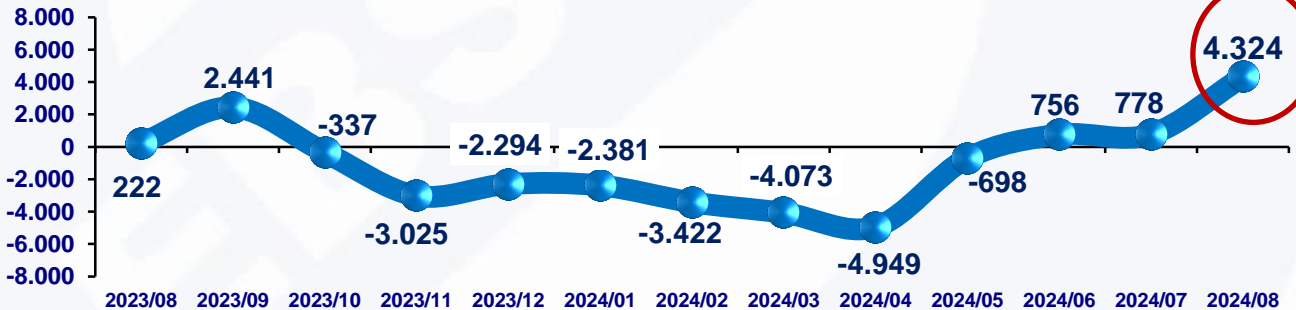

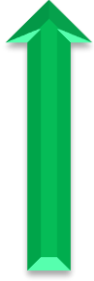
Sermaye çıkışı

Portföy yatırımları

Sermaye çıkışı

İhracat

%2,3

22,0 MİLYAR \$

İthalat

% -10,7

27,0 MİLYAR \$

Dış Ticaret Açığı

% -42,7

-5,0 MİLYAR TL

Milyar Dolar

İhracat (FOB)

İthalat (CIF)

Dış Ticaret Dengesi

Ara Malları
(Hammadde) İthalatı

	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Ağustos 2023	164,5	-0,6	247,0	3,3	-82,6	12,3	182,3	-6,5
Ocak-Ağustos 2024	170,8	3,9	225,7	-8,6	-54,9	-33,5	157,4	-13,6
Ağustos 2023	21,6	1,3	30,3	-7,0	-8,7	-22,6	21,6	-16,5
Ağustos 2024	22,0	2,3	27,0	-10,7	-5,0	-42,7	18,8	-12,8

2023 yılı Ağustos ayında %39,5 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2024 yılı Ağustos ayında %39,8'e yükseldi. AB'ye yapılan ihracat %3,1 oranında artarak 8,8 milyar dolar, AB'den yapılan ithalat %-3,8 oranında azalarak 8,2 milyar dolar olarak kaydedildi.

İZMİR

2024 yılı Ağustos ayında;

İhracat 4,0 artarak

1,4 milyar \$,

İthalat %-1,0 azalarak

1,0 milyar \$

İHRACAT (Milyar \$) İTHALAT

2,3

Motorlu kara taşıtları

2,2

Kazanlar, makineler

1,4

Elektrikli makina ve cihazlar

1,4

Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar

5,3

Mineral yakıtlar,
mineral yağlar

3,1

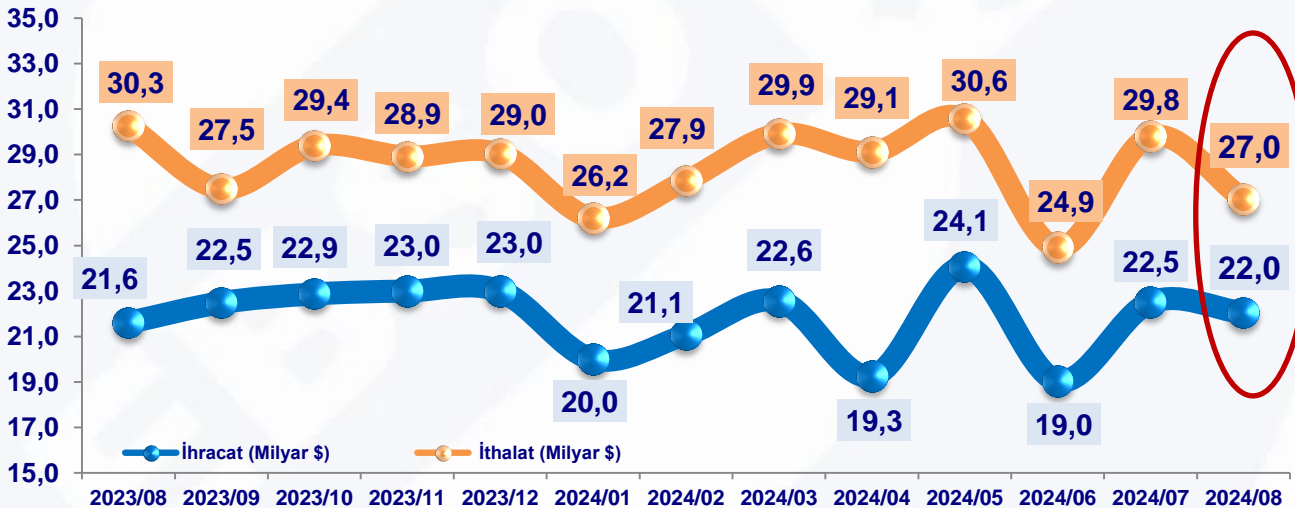
Kazanlar, makineler

2,3

Motorlu kara taşıtları

2,1

Elektrikli makina ve cihazlar

Kaynak: TÜİK

GÖSTERGE ADI	2020	2021	2022	2023	SON VERİLER		
BÜYÜME					2023/IV	2024/I	2024/II
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	717,1	807,9	905,8	1.130,0	307,9	286,7	308,2
Kişi başı Milli Gelir (\$)	8.600	9.601	10.659	13.243	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	1,8	11,4	5,5	5,1	4,6	5,3	2,5
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	3,0	18,6	4,3	2,5	2,8	3,6	-2,9
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	26,7	28,8	30,7	31,6	32,5	32,7	32,8
İstihdam Oranı (%)	42,7	45,2	47,5	48,4	49,2	49,6	49,7
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,0	3,9	3,6	3,3	3,3	3,1	3,1
İşsizlik Oranı (%)	13,1	12,0	10,5	9,4	9,1	8,8	8,5
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	24,7	22,8	19,6	17,4	17,4	16,4	16,5
İSTİHDAMDA SANAYİ SEKTÖRÜ	2020	2021	2022	2023	2023/IV	2024/I	2024/II
İstihdamda Sanayi Sektörünün Payı (%)	20,5	21,3	21,7	21,2	20,8	20,7	20,5
ENFLASYON (%)	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Yİ-ÜFE (yıllık)	25,2	79,9	97,7	44,2	41,4	35,8	33,1
YD-ÜFE (yıllık)	37,6	87,6	49,9	58,4	27,4	28,7	32,4
TÜFE (yıllık)	14,6	36,1	64,3	64,8	61,8	52,0	49,4
DIŞ TİCARET (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
İhracat	170	225	254	256	19,0	22,5	22,0
İthalat	220	271	364	362	24,9	29,8	27,0
Dış Ticaret Dengesi	-50	-46	-110	-106	-5,9	-7,3	-5,0
Cari İşlemler Dengesi	-31,1	-6,4	-45,8	-45,0	0,8	0,8	4,3
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	May.24	Haz.24	Tem.24
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL) (Nominal Değer)	834	877	1.374	1.254	80,8	63,4	115,3
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	10.145	12.484	13.538	15.761	981	771	1.059
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.791	7.098	6.985	5.578	561	593	283
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
Kurulan Şirket Sayıları	101.318	109.695	140.229	128.528	6.606	9.713	9.272
Kapanan Şirket Sayıları	15.366	16.222	23.170	25.883	2.022	2.889	1.806
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	May.24	Haz.24	Tem.24
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-121,1	-119,4	-87,4	-82,1	-109,3	-113,4	-121,4
BORÇLANMA (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	2023-IV	2024-I	2024-II
Dış Borç Stoku	428,4	435,2	456,7	499,9	499,9	502,3	512,0
Kamu	177,6	178,6	185,2	201,7	201,7	207,5	210,7
Özel	229,4	230,5	238,8	251,9	251,9	248,7	256,6
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
İç Borç Stoku	1.060	1.321	1.905	3.209	3.892	4.018	4.191
KREDİLER (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	2024/I	2024/II	Tem.24
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	170,2	164,7	157,3	163,5	165,2	170,2	173,0
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takov. Etk. Arındırılmış)	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
Toplam Sanayi (%)	1,5	19,7	4,7	1,6	-5,0	-4,0	-5,3
İmalat Sanayi (%)	1,8	20,9	5,7	2,2	-7,2	-5,0	-5,4
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Kapasite Kullanım Oranı	71,9	76,6	77,2	76,3	75,9	75,4	74,9
GÜVEN ENDEKSLERİ	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Reel Kesim Güven Endeksi	98,2	110,6	104,6	104,4	100,3	98,5	98,8
Tüketici Güven Endeksi	81,0	79,0	71,3	79,4	75,9	76,4	78,2
Ekonomik Güven Endeksi	88,1	99,1	96,9	98,5	94,4	93,1	95,0
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
Sanayi Ciro Endeksi	60,0	100,0	211,8	322,3	463,7	448,6	443,7
ELEKTRİK ENERJİSİ	2020	2021	2022	2023	May.24	Haz.24	Tem.24
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon Mwh)	294,1	319,1	312,7	310,0	25,0	22,1	32,1
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon Mwh)	233,4	253,5	253,6	255,1	21,1	26,0	27,2
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Bütçe Dengesi	-175,3	-201,5	-142,7	-1.375,0	-96,8	-129,6	-100,5
PROTESTOLU SENET	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	571	420	292	219	21	22	21
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	2.185	2.909	3.275	4.435	522	610	444
KARŞILIKSIZ ÇEK	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	195.074	152.582	123.619	146.905	15.367	34.395	17.914
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	83.633	45.937	31.226	37.565	2.636	5.083	1.421
BORSA VE DÖVİZ	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
BIST 100 Endeksi	1.134	1.498	3.081	6.391	10.639	9.833	9.666
Dolar/TL	7,01	8,89	16,56	23,74	32,84	33,56	37,72
İmalat PMI Endeksi	50,0	52,1	48,2	49,8	47,2	47,8	44,3

GÖSTERGE ADI	2021	2022	2023	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ				YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.		
Nüfus (Bin)	4.425	4.462	4.479			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,2	5,2	5,2			
Nüfus Artış Hızı (%)	7,1	8,2	3,9			
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	12,7	7,1	1,1			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.588	1.731	1.759			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,9	32,4	32,8			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	273	260	226			
İşsizlik Oranı (%)	14,7	13,0	11,4			
TARIMSAL İHRACAT						
Toplam Tarım Ürünleri İhracatı (Milyar \$)	2,9	3,3	3,6			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	74	80	74			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	124	130	-			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişibaşı MG (Dolar)	11.647	13.201	-			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)				Haziran.24	Temmuz.24	Ağustos.24
İhracat	14.737	17.014	17.185	1.206	1.433	1.448
İthalat	10.957	13.576	12.929	955	1.065	972
Dış Ticaret Dengesi	3.780	3.439	4.256	251	368	476
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,6	6,7	6,7	6,3	6,4	6,5
KAPASİTE KULLANIMI (%)				2023-IV	2024-I	2024-II
Kapasite Kullanım Oranı	63	65	64	64	63	57
PROTESTOLU SENETLER				Haziran.24	Temmuz.24	Ağustos.24
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	28.857	20.596	15.184	1.444	1.445	1.407
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	6,9	7,1	6,9	6,9	6,6	6,6
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	668	517	984	259	384	449
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Ekim.23	Kasım.23	Aralık.23
Belge Adedi	679	812	997	62	71	102
Yatırım (Milyon TL)	45.499	77.754	52.017	3.633	4.078	2.869
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,2	5,7	4,1	4,9	7,7	3,1
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,2	5,7	6,2	9,3	3,8
MALİ / FİNANS				Temmuz.24	Ağustos.24	Eylül.24
Bütçe Gelir/Gider	4,8	5,1	4,4	3,2	3,3	3,3
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,4	10,5	9,6	9,5	9,6	9,5
BANKACILIK				2023-IV	2024-I	2024-II
Mevduatın Krediyne Dönüşüm Oranı (%)	88,4	87,4	84,6	84,6	88,7	88,5
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,6	5,5	5,3	5,3	5,5	5,6
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	4,9	5,2	5,3	5,3	5,4	5,4
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER				Haziran.24	Temmuz.24	Ağustos.24
Kurulan Şirket Sayısı	6.654	8.136	7.978	408	566	645
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,8	6,2	6,2	5,8	7,0
Kapanan Şirket Sayısı	976	1.452	1.549	108	156	126
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,3	6,0	5,3	5,4	7,0
MARKA-PATENT SAYISI				Haziran.24	Temmuz.24	Ağustos.24
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	6.969	9.068	8.125	600	903	768
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,5	6,6	6,4	7,0	6,0
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	139	163	112	14	33	25
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,2	4,8	4,4	2,5	4,8	4,5
TURİZM				Haziran.24	Temmuz.24	Ağustos.24
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	636	1.462	1.492	201	302	265
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,6	3,3	3,0	3,4	4,1	3,9
MOTORLU KARA TAŞITLARI				Haziran.24	Temmuz.24	Ağustos.24
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,3	6,2	6,2	6,2

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim

Ekonomi bülteni ile ilgili görüş ve önerilerinizi, arastirma@ebso.org.tr adresine mail atarak paylaşabilirsiniz.

Önceki sayılar

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <https://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomi-bulteni> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

X

Instagram

Facebook

Linkedin

Youtube

